

між собою дві інші категорії: «фінанси» та «потенціал». Під фінансами розуміємо фінансові відносини, які мають грошову форму вираження та пов'язані із формуванням та використанням фінансових ресурсів, тобто грошових коштів, що утворюються в процесі розподілу та перерозподілу валового внутрішнього продукту. При цьому, «потенціал» розглядаємо як сукупність можливостей, які можуть бути використані для досягнення поставленої мети. Відповідно, фінансовий потенціал відображає сукупність реальних можливостей, які забезпечують здійснення фінансових відносин економічного суб'єкта щодо мобілізації та раціонального й ефективного використання фінансових ресурсів з метою реалізації завдань соціально-економічного розвитку.

Сутність фінансового потенціалу територіальної громади, на наш погляд, слід розглядати, базуючись на системному підході. Це дозволяє розкрити зміст потенціалу через сукупність тих реальних можливостей територіальної громади, за допомогою яких здійснюються процеси формування і використання фінансових ресурсів, необхідних для її функціонування та розвитку. До складу вищезазначених можливостей слід віднести: забезпеченість ресурсами (фінансовими, матеріальними, трудовими, інформаційними, нормативними), які можуть бути ефективно використані; наявність відповідного апарату управління, його здібності та компетенції (коло наданих повноважень, знання та досвід у відповідній сфері); внутрішні відносини в системі місцевого самоврядування; зв'язки із зовнішнім середовищем. Системний підхід дозволяє комплексно розглядати проблему соціально-економічного розвитку територіальної громади, забезпечуючи поєднання її людських, природних та економічних можливостей. Фінансовий потенціал територіальної громади, на нашу думку – це спроможність системи місцевого самоврядування щодо оптимального залучення та раціонального і ефективного використання фінансових ресурсів з врахуванням можливостей розширення та поповнення їх у довгостроковій перспективі для забезпечення функціонування й розвитку територіальної громади. Враховуючи, що фінансовий потенціал є економічною категорією, яка оцінює можливості майбутнього розвитку, його основою є не лише фактичний обсяг фінансових ресурсів, яким володіє і розпоряджається на певну дату територіальна громада або від її імені органи місцевого

самоврядування, а і потенційні фінансові ресурси, які можуть бути ними мобілізовані та використані за певних умов.

Слід виокремити характерні особливості фінансового потенціалу територіальної громади, серед яких: органічне поєднання фінансових ресурсів і можливостей територіальної громади щодо їх мобілізації й ефективного та раціонального використання; відносний характер категорії, яка враховує як наявні, так і тимчасово невикористані або нереалізовані можливості щодо залучення фінансових ресурсів у майбутньому; залежність його рівня як від наявності фінансових ресурсів, так і від умов доступу до них; динамічний характер категорії, зумовлений мінливістю самих фінансових ресурсів, які з різних причин можуть бути поки що недоступними або незадіяними; взаємозв'язок з відносинами, що виникають з приводу повного використання здібностей, повноважень, знань та досвіду органів місцевого самоврядування щодо формування та використання фінансових ресурсів територіальної громади; взаємозалежність між його рівнем та фінансовою можливістю або здатністю територіальної громади чи її представницьких органів брати участь у створенні матеріальних благ і наданні послуг.

Проведене дослідження дозволяє констатувати, що саме фінансовий потенціал дозволяє оцінити можливості, наявні та потенційні фінансові ресурси, які можуть бути використані для соціально-економічного функціонування і розвитку територіальної громади.

УДК 369.03

Роль бюджетування в діяльності страхових компаній

Артур Володимирович ТКАЧЕНКО,

аспірант Університету банківської
справи НБУ

Бюджетування відіграє важливу роль в діяльності сучасних суб'єктів господарювання. Бюджети не лише допомагають в плануванні і координації економічної діяльності, служать основою